

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1996 - 1997 (*)

20 JUIN 1997

PROJET DE LOI

**modifiant les articles 259bis du Code
judiciaire et 21 de la loi du 18 juillet
1991 modifiant les règles du Code
judiciaire relatives à la formation et
au recrutement des magistrats**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA
JUSTICE (1)

PAR
M. FRANS LOZIE

- (1) Composition de la commission
Président : M. Duquesne

A. — Titulaires
C.V.P. MM. Vandeurzen,
Van Parys,
Verherstraeten, Willems.
P.S. MM. Biefnot, Borin, Giet.
V.L.D. MM. Dewael, Van Belle,
Verwilghen.
S.P. MM. Landuyt,
Vandenbossche.
P.R.L.- MM. Barzin, Duquesne.
F.D.F.
P.S.C. Mme de T'Serclaes.
V.B. M. Laeremans.
Agalev/M. Lozie
Ecolo

B. — Suppléants
C.V.P. Mme D'Hondt, MM.Didden,
Leterme, Mme Pieters,
Mme Verhoeven.
P.S. MM. Dallons, Eerdeken,
Minne, Moureaux.
V.L.D. MM. Chevalier, De Croo,
van den Abeelen, Versnick.
S.P. MM. Delathouwer, Roose,
Van der Maelen.
P.R.L.- Mme Herzet,
F.D.F. MM. Maingain, Simonet.
P.S.C. MM. Beaufays, Viseur.
V.B. MM. Annemans, De Man.
Agalev/M. Decroly,
Ecolo Mme Schüttringer.

C. — Membres sans voix délibérative

V.U. M. Bourgeois.
FN M. Wailliez

Voir:

- 730 - 96 / 97 :
- N° 1: Projet de loi - amendé par le Sénat

(*) Troisième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1996 - 1997 (*)

20 JUNI 1997

WETSONTWERP

**tot wijziging van artikelen 259bis van
het Gerechtelijk Wetboek en 21 van de
wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de
voorschriften van het Gerechtelijk Wet-
boek die betrekking hebben op de oplei-
ding en de werving van magistraten**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER FRANS LOZIE

- (1) Samenstelling van de commissie
Voorzitter : de heer Duquesne

A. — Vaste Leden
C.V.P. HH. Vandeurzen,
Van Parys,
Verherstraeten, Willems.
P.S. HH. Biefnot, Borin, Giet.
V.L.D. HH. Dewael, Van Belle,
Verwilghen.
S.P. HH. Landuyt,
Vandenbossche.
P.R.L.- HH. Barzin, Duquesne.
F.D.F.
P.S.C. Mevr. de T'Serclaes.
V.B. H. Laeremans.
Agalev/H. Lozie
Ecolo

B. — Plaatsvervangers
C.V.P. Mevr. D'Hondt, HH.Didden,
Leterme, Mevr.Pieters,
Mevr. Verhoeven.
P.S. HH. Dallons, Eerdeken,
Minne, Moureaux.
V.L.D. HH. Chevalier, De Croo,
van den Abeelen, Versnick.
S.P. HH. Delathouwer, Roose,
Van der Maelen.
P.R.L.- Mevr. Herzet,
F.D.F. HH. Maingain, Simonet.
P.S.C. HH. Beaufays, Viseur.
V.B. HH. Annemans, De Man.
Agalev/H. Decroly,
Ecolo Mevr. Schüttringer

C. — Niet-stemgerechtigd Leden

V.U. H. Bourgeois.
FN M. Wailliez

Zie:

- 730 - 96 / 97 :
- N° 1: Wetsontwerp geamendeerd door de Senaat

(*) Derde zitting van de 49ste zittingsperiode

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet au cours de la réunion du 10 juin 1997.

I. — EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA JUSTICE

La représentante du ministre souligne les modifications adoptées par le Sénat.

En premier lieu, le Sénat a estimé que les lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle doivent conserver le bénéfice de leur résultat pendant sept années (au lieu de cinq) à compter de la date du procès-verbal de l'examen.

Cette modification se justifie au motif que la limite de cinq ans risque d'être trop courte en vue de permettre la nomination effective de certains candidats qui, ayant passé avec succès l'examen d'aptitude, ne parviennent toutefois pas à être nommés pour des raisons structurelles.

L'article 4 tel qu'il fut adopté par la Chambre est devenu l'article 3.

L'actuel article 3 envisage désormais la candidature de magistrats suppléants outre celle de lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle et de personnes ayant terminé le stage judiciaire.

Le juge suppléant nommé avant 1993 qui présente sa candidature peut en tout état de cause être nommé aux fonctions visées aux articles 187, 188, 190 à 194, 207, §2, 208 et 209 du Code judiciaire, s'il est le seul à avoir obtenu un avis favorable et unanime.

L'article 3 tel qu'il fut adopté par la Chambre est devenu l'article 4.

La modification apportée par le Sénat vise à préciser et à étendre les dispositions transitoires. En effet, à la lecture des listes de lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle, il apparaît qu'après un délai de cinq ans à compter de la date d'entrée en vigueur de la loi, un nombre limité d'entre eux remplit les conditions de nomination pour le parquet, mais pas les conditions de nomination pour le siège. Afin d'offrir à ces lauréats les mêmes chances que celles dont disposent les lauréats qui remplissent déjà les deux catégories de conditions, il est prévu que dans leur cas, le délai précité prendra seulement cours au moment où ils rempliront les conditions de nomination à la fonction de juge au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal du commerce.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit ontwerp besproken tijdens haar vergadering van 10 juni 1997.

I. — INLEIDING DOOR DE MINISTER VAN JUSTITIE

De vertegenwoordigster van de minister staat kort stil bij de wijzigingen die de Senaat heeft aangenomen.

De Senaat was in de eerste plaats van oordeel dat de geslaagden voor het examen inzake beroepsbekwaamheid het voordeel van hun uitslag moeten behouden gedurende zeven (in plaats van vijf) jaar te rekenen van de datum van het proces-verbaal van het examen.

Die wijziging is verantwoord doordat de termijn van vijf jaar te kort dreigt te zijn om de effectieve benoeming mogelijk te maken van bepaalde kandidaten, die nadat ze met succes het examen inzake beroepsbekwaamheid hebben afgelegd, er om structurele redenen nochtans niet in slagen te worden benoemd.

Artikel 4 zoals het door de Kamer werd aangenomen is artikel 3 geworden.

Het huidige artikel 3 houdt voortaan ook rekening met de kandidatuur van magistraten benevens met die van de geslaagden voor het examen inzake beroepsbekwaamheid en van personen die de gerechtelijke stage beëindigd hebben.

De vóór 1993 benoemde plaatsvervangende rechter die zich kandidaat stelt, kan in elk geval worden benoemd in de ambten bedoeld in de artikelen 187, 188, 190 tot 194, 207, § 2, 208 en 209 van het Gerechtelijk Wetboek indien hij de enige is voor wie een unaniem gunstig advies werd verleend.

Artikel 3 zoals het door de Kamer werd aangenomen is artikel 4 geworden.

De door de Senaat aangebrachte wijziging strekt ertoe de overgangsmaatregelen te preciseren en uit te breiden. Bij de lezing van de lijsten met de huidige laureaten van het examen inzake beroepsbekwaamheid blijkt immers dat na een termijn van vijf jaar te rekenen van de datum van inwerkingtreding van deze wet, een beperkt aantal onder hen voldoet aan de benoemingsvoorwaarden voor het parket, maar niet aan de benoemingsvoorwaarden voor de zetel. Om deze laureaten dezelfde kansen te bieden als de laureaten die reeds aan beide voorwaarden voldoen, wordt bepaald dat in hun geval de voornoemde termijn pas ingaat op het tijdstip waarop zij voldoen aan de voorwaarden voor benoeming in het ambt van rechter bij de rechtbank van eerste aanleg,

Ceci ne les empêche nullement de postuler d'ores et déjà pour le parquet.

Ce raisonnement reste valable si le délai est porté à sept ans.

II. — DISCUSSION

M. Bourgeois n'oppose aucune objection au maintien du bénéfice du résultat de l'examen d'aptitude professionnelle durant sept années au lieu de cinq de même que concernant la possibilité pour les magistrats de faire acte de candidature.

Toutefois, il se déclare défavorable à l'octroi aux juges suppléants du délai de sept ans à compter de l'entrée en vigueur de la loi.

L'orateur se demande si l'article 4, alinéa 2, ne vise pas à décourager les candidats ne remplissant pas les conditions d'âge de présenter les examens d'aptitude professionnelle.

La représentante du ministre précise que l'application analogue du délai de sept ans aux juges suppléants nommés avant le 1er octobre 1993 s'inscrit dans la logique du projet et rappelle que les chances des intéressés sont toutefois limitées en cas de concours avec un autre candidat. En effet, le juge suppléant ne peut l'emporter que s'il a fait l'objet d'un avis favorable unanime et qu'il entre en concurrence avec un candidat qui n'a pas fait l'objet d'un avis favorable unanime.

La mesure transitoire prévue à l'article 4, alinéa 2, s'applique uniquement aux candidats ayant réussi. L'objectif est d'inciter les jeunes candidats à participer à l'examen d'aptitude professionnelle au moment où il est possible de faire appel à leurs services et donc de les nommer à un poste de magistrat.

En effet, il n'est pas souhaitable de constituer des listes de réserve dont 20 à 30% des lauréats ne sont pas susceptibles d'être nommés dans des délais raisonnables.

Ainsi est réalisé l'objectif initial de la loi du 18 juillet 1991, à savoir ouvrir un accès à la magistrature pour les jeunes candidats, par la voie du stage judiciaire et un accès pour les juristes possédant une certaine expérience professionnelle, par la voie de l'examen d'aptitude professionnelle.

de arbeidsrechtbank of de rechtbank van koophandel. Dat belet hen geenszins reeds voor het parket te postuleren.

Die redenering blijft van kracht als de termijn op zeven jaar wordt gebracht.

II. — BESPREKING

De heer Bourgeois kant zich niet tegen het behoud van het voordeel van de uitslag van het examen inzake beroepsbekwaamheid gedurende zeven in plaats van vijf jaar en evenmin tegen de mogelijkheid voor de magistraten om zich kandidaat te stellen. Wel is hij gekant tegen de toekenning aan de plaatsvervangende rechters van de termijn van zeven jaar te rekenen van de inwerkingtreding van de wet.

De spreker vraagt zich of artikel 4, 2e lid, er niet op gericht is de kandidaten die niet voldoen aan de leeftijdsvoorwaarden van het afleggen van het examen te laten afzien.

De vertegenwoordigster van de minister preciseert dat de analoge toepassing van de termijn van 7 jaar op de plaatsvervangende rechters benoemd voor 1.10.1993 voortvloeit uit de logica van dit wetsontwerp; zij herinnert eraan dat hun kansen evenwel beperkt zijn wanneer ze in mededinging treden met een andere kandidaat. De plaatsvervangende rechter kan het immers alleen maar halen wanneer hij een unaniem gunstig advies heeft en hij in concurrentie treedt met een kandidaat over wie geen unaniem gunstig advies is uitgebracht.

De overgangsbepaling bedoeld in artikel 4, 2e lid, is enkel van toepassing op de reeds geslaagde laureaten. Het is immers de bedoeling om naar de toekomst toe kandidaten ertoe aan te sporen aan het examen inzake beroepsbekwaamheid deel te nemen op een ogenblik waarop een beroep op hun diensten kan worden gedaan en ze dus in een betrekking van magistraat kunnen worden benoemd.

Het is immers niet wenselijk dat reservelijsten worden aangelegd waarvan 20 à 30% van de laureaten niet in aanmerking komen voor een benoeming binnen aanvaardbare termijnen.

Aldus wordt tevens tegemoetgekomen aan de oorspronkelijke doelstelling van de wet van 18 juli 1991 om twee toegangswegen tot de magistratuur te voorzien, één voor jonge kandidaten via de gerechtelijke stage en één voor juristen met een zekere beroepservaring via het examen beroepsbekwaamheid.

III. — VOTES

Les articles 1er à 4 sont adoptés à l'unanimité.

L'ensemble du projet est adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

F. LOZIE

Le président,

A. DUQUESNE

III. — STEMMINGEN

De artikelen 1 tot 4 worden eenparig aangenomen.

Het gehele ontwerp wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

F. LOZIE

De voorzitter,

A. DUQUESNE